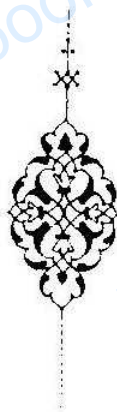

مأموریت در ایران

(خاطرات سولیوان آخرین سفیر آمریکا در ایران)

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۱	پیشگفتار مترجم
۲۹	مقدمه‌ی مؤلف
۳۱	۱- مأموریت در تهران
۴۳	۲- تمهیدات سفر در واشینگتن
۵۵	۳- تصدی پست سفارت
۶۳	۴- محمدرضا شاه پهلوی
۷۳	۵- دیدارهای سیاسی
۷۹	۶- اقتصاد ایران
۸۹	۷- ارتش ایران
۱۰۱	۸- اسلام شیعی
۱۱۱	۹- ساواک
۱۱۹	۱۰- بازرگانان، نفت و روشنفکران
۱۳۳	۱۱- آواکس و اوپک
۱۳۹	۱۲- دیدارهای رسمی
۱۵۳	۱۳- غرش طوفان‌های سیاسی
۱۶۳	۱۴- ایام مرخصی
۱۶۹	۱۵- حکومت نظامی و کشتار
۱۷۹	۱۶- تغذیه‌ی تمساح
۱۸۹	۱۷- دولت نظامی
۱۹۷	۱۸- مانورهای سیاسی
۲۰۷	۱۹- فرستادگان واشینگتن
۲۱۵	۲۰- فکر کردن به آنچه فکر کردنی نیست!
۲۲۹	۲۱- مأموریت الیوت

۲۴۱	۲۲- مأموریت هایزر
۲۴۹	۲۳- وخامت بیشتر اوضاع
۲۶۱	۲۴- حمله به سفارت
۲۸۱	۲۵- عاقبت کار و خروج آمریکایی ها
۲۹۵	متمم
۲۹۹	مأخذ مترجم
۳۰۱	نمایه

مقدمه

سقوط رژیم پهلوی و پیروزی انقلاب اسلامی باعث ایجاد دگرگونی و تحول تمام‌عیار در روابط ایران و آمریکا شد. عمق استراتژیک آمریکا در منطقه و جزیره‌ی ثبات این کشور در یکی از آشوب‌زده‌ترین نقاط جهان، اینک به بزرگ‌ترین چالش سیاسی و امنیتی آمریکا در منطقه‌ی استراتژیک خاورمیانه تبدیل شد.

در این میان، کارتر رئیس‌جمهور وقت آمریکا، علی‌رغم سیاست‌های اعلامی خود مبنی بر حمایت بی‌چون‌وچرا از حقوق بشر، در تناقضی آشکار با ادعاهای حقوق بشری خویش از آغاز ظهور نشانه‌های انقلاب تا سقوط کامل حکومت پهلوی از این رژیم دیکتاتور و ضد‌مردمی دفاع کرد و حتی پس از پیروزی انقلاب نیز هیچ‌گاه ماهیت حقیقی جنبش بزرگ اسلامی مردم ایران را درک نکرد.

تاکنون کتاب‌های بسیاری در خصوص چرایی و چگونگی شکل‌گیری انقلاب اسلامی به رشته تحریر درآمده، اما در این میان کتاب «مأموریت در ایران» به قلم ویلیام سولیوان آخرین سفیر آمریکا در ایران از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. سولیوان که در سال آخر عمر رژیم پهلوی در ایران حضور داشت، خاطرات و مشاهدات خود را از این دوران حساس و سرنوشت‌ساز به رشته‌ی تحریر درآورده است که می‌تواند بخش‌هایی از ابعاد بسیار وسیع انقلاب اسلامی را - هرچند از منظر یک دشمن انقلاب - روایت کند.

وی دیپلماتی بود که به اذعان خودش نه اطلاعات دقیقی از ایران داشت و نه مایل به پذیرفتن این مأموریت بود. علی‌رغم عدم آشنایی سولیوان با ایران آنچه باعث شد رئیس‌جمهور آمریکا وی را برای این سمت انتخاب کند این بود که کارتر به دنبال دیپلماتی

می‌گشت که آشنایی کاملی با رژیم‌های دیکتاتوری داشته باشد. حضور سولیوان در فلیپین و ویتنام باعث شد وی گزینه‌ی مناسبی برای ایران باشد. در دوره‌ی سفارت سولیوان در تهران رژیم پهلوی ساقط شد و شاه با این تصور که آمریکایی‌ها عمداً از وی حمایت جدی به عمل نیاورده‌اند، بیش از گذشته به سیاست‌های مقامات کاخ سفید در قبال ایران بدبین شد. این در حالی بود که دولت آمریکا تمام توان خود را برای حفظ رژیم به کار بست و حتی با اعزام ژنرال هایزر، طرح کودتای نظامی را نیز در صورت لزوم مد نظر قرار داد.

خاطرات سولیوان، هرچند برخی ضعف‌ها و کاستی‌هایی دارد که مترجم محترم به برخی از آنها در پیشگفتار اشاره کرده است، ولی تا حدودی پشت پرده‌ی سیاست آمریکا در ایران را به نمایش می‌گذارد و ضمن بیان شیوه‌ی تعاملات فی‌مابین دو کشور، آخرین تلاش‌های دولت آمریکا و ناکامی آن را در جلوگیری از فروپاشی رژیم پهلوی بازگو می‌کند.

مرکز اسناد انقلاب اسلامی در راستای رسالت خویش در خصوص تدوین تاریخ انقلاب اسلامی ترجمه‌ی این کتاب را به خوانندگان محترم تقدیم می‌کند. در پایان ضمن تشکر از مترجم کتاب، از تلاش‌های ارزیابان علمی اثر آقایان دکتر اکبر اشرفی و نعمت‌الله عاملی و نیز همکاران محترم در مؤسسه‌ی فرهنگی هنری و انتشارات قدردانی می‌شود.

مرکز اسناد انقلاب اسلامی